

11

**Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om nödinkvartering
året runt för EU-medborgare**

Bordlades 19.05.2021

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Katju Aro och 19 andra ledamöter föreslår i sin fullmäktigemotion att Helsingfors utvidgar sin nödinkvarteringstjänst så att den året runt och likvärdigt gäller också EU-medborgare. I motionen föreslås dessutom att nödinkvarteringstjänsten utvecklas så att organisationer och staden i samverkan försöker hitta lösningar med vilka de som är villiga kan hjälpas vidare i sin situation.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att det i 12 § i socialvårdslagen sägs att alla som vistas i en kommun har rätt att i brådskande fall få socialservice som baserar sig på hans eller hennes individuella behov, så att hans eller hennes rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte äventyras. Stadsstyrelsen framhåller att nödinkvartering är avsedd som en temporär lösning i sista hand. En utländsk person som kommer till Finland bör i regel själv sköta om sin inkvartering.

Social- och hälsovårdssektorn ordnar nödinkvartering året runt i form av köpta tjänster producerade av Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy. Denna nödinkvartering är avsedd för papperslösa personer, som söker sig dit via social- och hälsovårdssektorns tjänst för papperslösa. Med papperslösa avses i detta sammanhang också EU-medborgare som har laglig rätt att vistas i Finland, men som i sitt hemland inte omfattas av socialskyddet (Utredning 2018 av en arbetsgrupp inom Helsingfors stad om utmaningar, servicebehov och åtgärder som hänför sig till papperslösa personer).

Social- och hälsovårdssektorn har ordnat inkvartering för den rörliga EU-befolkningen med hjälp av årliga understöd sedan 2016. Nödinkvartering har ordnats ungefär sex månader om året, från hösten till våren. Den har huvudsakligen organiserats av Stiftelsen Diakonissanstalten i Helsingfors sr. När väderförhållandena så kräver, har verksamheten beviljats tilläggsunderstöd för förlängning av nödinkvarteringsperioden. För 2020 beviljades tilläggsunderstöd för verksamhet också på

sommaren på grund av Covid 19-pandemiläget. Med hjälp av understöden och tilläggsunderstöden har det gått att flexibelt reagera på förändrade situationer.

I motionen föreslås tjänster för att de som har möjlighet att arbeta ska bli sysselssatta och få fäste i samhället. EU-medborgare kan registrera sig som arbetssökande och har i princip rätt till offentlig arbetskrafts-service med stöd av 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. EU-medborgarna har då möjlighet att få rådgivnings- och handledningstjänster med anknytning till utbildning och jobbsökning. Staden står för dessa tjänster på främmande språk, sedan kommunförsöket inleddes 1.3.2021.

Diakonissanstalten i Helsingfors upprätthåller dagcentret Hirundo för den rörliga befolkningen, som social- och hälsovårdsnämnden sedan 2012 har stött med årliga organisationsunderstöd. På Hirundo kan man duscha, tvätta kläder, använda internet och äta i lugn och ro. Utöver att dagliga akuta behov tillgodoses ger centret handledning och rådgivning om social- och hälsovårdstjänster och stöder sysselsättningsförutsättningar och jobbsökning.

I motionen föreslås tjänster med sikte på frivillig understödd återresa för dem som vill åka tillbaka till sitt ursprungsland, men som inte kan få sina problem lösta då de har en rättslös ställning. Det lagstadgade bidraget för frivillig återresa gäller dock i regel inte EU-medborgare som kommer från ett annat EU/EES-land. Bidrag för frivillig återresa kan beviljas av en förläggning eller av Migrationsverket till en person som har fått ett negativt asylbeslut, som har återtagit sin asylansökan, som är offer för människohandel utan hemkommun i Finland, som har fått tillfälligt skydd, som har fått tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet men inte har hemkommun i Finland, vars ställning med internationellt skydd i Finland har annullerats eller upphävts och det har beslutats att personen ska avvisas och till en person som har fått humanitär skydd, men vars uppehållstillstånd håller på att gå ut eller har gått ut.

Stadsstyrelsen konstaterar att utvecklingen i fråga om behovet av platser för nödinkvartering året runt följs och nödinkvarteringskapaciteten ökas om det behövs.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande om motionen. Social- och hälsovårdsnämnden föreslår att nödinkvarteringen ska utvecklas i den riktningen att alla som vistas i Helsingfors oberoende av medborgarskap och status likvärdigt får nödinkvartering efter behov året runt. Social- och hälsovårdsnämnden anser det vara viktigt att nödinkvartering under coronapandemin är tillgänglig också på sommaren

enligt individuell prövning för dem som behöver det, oberoende av medborgarskap och grunderna för vistelsen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet